

Nieuwsbrief Platform Kleine Landschaps- elementen

November 2024

Beste leden van het platform,

Dit is de zevende editie van de nieuwsbrief Platform Kleine Landschapselementen (KLE), en meteen ook de laatste met deze titel. Vanaf januari 2025 vormen we het Platform Groenblauwe Dooradering (GBDA). In deze nieuwsbrief informeren we je over de ontwikkelingen binnen het platform en het beleid rond kleine landschapselementen en groenblauwe dooradering. Ook delen we activiteiten en verhalen uit het gebied. Heb je suggesties ter verbetering van de nieuwsbrief of wil je graag iets delen met het platform in onze volgende editie, mail ons dan: platform_kle@provincie-utrecht.nl.

Inhoud

1. BERICHTEN VAN HET PLATFORM	2
1.1. Ondertekening nieuwe samenwerkingsovereenkomst	2
1.2. Nieuwe deelnemers Platform GBDA	2
1.3. Maatregelpakketten Utrechts Programma Landelijk Gebied	3
1.4. Subsidieregelingen kleine landschapselementen	4
1.5. Verkenning groenblauwe dooradering Vijfheerenlanden	4
2. BERICHTEN UIT HET VELD	4
2.1. Kleine windmolens en landschapselementen	4
2.2. Benieuwd of u kunt bijdragen aan de bescherming van de kamsalamander en grote modderkruiper?	4
2.3. Excursie Veenweidegebied Kennisnetwerk Kleine Landschapselementen op 28 november ...	5
HANDIGE LINKS	5
AGENDA	6

1. BERICHTEN VAN HET PLATFORM

1.1. Ondertekening nieuwe samenwerkingsovereenkomst

Op 3 oktober vond de ondertekening van de nieuwe Samenwerkingsovereenkomst (SOK) plaats. Na de ondertekening bij Hoeve Groot Zandbrink nam Hans Veurink de aanwezigen mee op excursie op de locatie. Hierbij staken de aanwezige bestuurders de handen uit de mouwen: er werden wilgenstaken gezaagd en geplant, om zo een incomplete knotwilgenrij te herstellen.

Inmiddels is de SOK ook digitaal ondertekend door de bestuurders die op 3 oktober verhinderd waren, en is het document gedeeld met alle partijen van het platform. Vanaf 1 januari gaan we samen van start als Platform Groenblauwe Dooradering (GBDA).

De bestuurders van het Platform GBDA na de ondertekening van de SOK

1.2. Nieuwe deelnemers Platform GBDA

Met het ondertekenen van de nieuwe SOK zijn zes nieuwe deelnemers toegetreden tot het Platform GBDA. Dit zijn Collectief Eemland, gemeenten Amersfoort, Bunschoten en Eemnes, Waterschap Amstel, Gooi en Vecht en Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (HDSR).

Van harte welkom allemaal, we kijken uit naar de samenwerking in het platform!

Als Waterschap Amstel, Gooi en Vecht zijn we verheugd deel te nemen aan het Platform Groenblauwe Dooradering. Het waterschap heeft in 2021 een [biodiversiteitsherstelplan](#) vastgesteld en daarin staat de ambitie om alle hoofdwatgangen die door het waterschap worden onderhouden, in te richten met natuurvriendelijke oevers. Hierdoor ontstaat een netwerk van groenblauwe natuur dat goed aansluit op de ambities van het Platform. De realisatie is echter een grote opgave, omdat de natuurvriendelijke oevers niet alleen in het water, maar ook op het land komen te liggen. Hiervoor is medewerking van de perceeleigenaar nodig. Nu we tot het Platform zijn toegetreden hopen we op een versnelling van de realisatie van dit natte natuur netwerk.

Meer informatie over de ambities van het waterschap is te vinden op: [Special biodiversiteit | Waterschap AGV](#)

We zijn als HDSR heel enthousiast over onze deelname aan het platform. Het versterken van de biodiversiteit in ons beheergebied is een belangrijk thema in ons coalitieakkoord. Als waterschap hebben we een unieke kans, en daarmee ook een verantwoordelijkheid, om invulling te geven aan zowel de 'blauwe' als de 'groene' elementen van de groenblauwe dooradering. In deze video vertellen we je er meer over: [Het Otterpad](#). De komende jaren zetten wij ons verder in voor onder meer de aanleg van natuurvriendelijke oevers, ecologisch oeverbeheer, bloemrijk dijkbeheer en natuurinclusieve zuiveringsterreinen. Dit doen we al samen met gebiedspartners, bijvoorbeeld via onderstaande subsidieregelingen. Nu het thema biodiversiteit steeds meer aandacht krijgt, kijken we ernaar uit om de samenwerking met onze gebiedspartners te versterken.

- [Subsidieregeling Regionaal Partnerschap voor Water en Bodem - HDSR](#)
- [Impulsregeling Water in de Leefomgeving - HDSR](#)
- [Subsidieregeling Blauwe Bewonersinitiatieven - HDSR](#)

1.3. Maatregelpakketten Utrechts Programma Landelijk Gebied

De provincie Utrecht heeft financiering ontvangen van het ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur voor het uitvoeren van maatregelen in een zestal pakketten. Zie hier meer info over alle pakketten: [Maatregelpakketten Utrechts Programma Landelijk Gebied | provincie Utrecht](#). Voor groenblauwe dooradering zijn met name pakket 1 en 2 van belang. Daarin zit financiering voor aanleg van kleine landschapselementen en natuurvriendelijke oevers in specifiek benoemde gebieden. Ook de maatregel 'levendige boerensloten', een combinatie van de ANLb pakketten voor oever- en slootbeheer, levert een grote bijdrage aan de opgave voor blauwe dooradering in de provincie. Momenteel werkt de provincie aan de uitvoering van alle maatregelen in samenwerking met de verschillende gebiedspartijen. Mocht je specifiek een vraag hebben over een van de maatregelen, stuur dan even een mail naar onze platformmailbox: xxx.

1.4. Subsidieregelingen kleine landschapselementen

Zoals bekend heeft de provincie Utrecht twee subsidieregelingen voor de aanleg van landschapselementen, één voor inrichting en herstel en één waarvoor ook economische waardedaling wordt vergoed. Vanwege de verbreding van het Platform naar groenblauwe dooradering komt ook de subsidieregeling voor agroforestry in beeld. Voor de komende vier jaar is financiering vastgelegd om met deze drie regelingen door te kunnen gaan. In 2025 zullen deze drie regelingen worden opgenomen in één grote subsidieregeling voor het landelijk gebied. Dit zal gepaard gaan met enkele kleine wijzigingen. Zodra de tekst van de regeling definitief is zullen we daarover communiceren.

1.5. Verkenning groenblauwe dooradering Vijfheerenlanden

Begin dit jaar is gestart met een nadere concretisering van de opgave voor groenblauwe dooradering in de gemeente Vijfheerenlanden. Een externe partij heeft daarvoor een opdracht gekregen. Samen met de gebiedspartijen, zoals het agrarisch collectief, agrariërs, gemeente, waterschap en enkele belangenorganisaties, is nader verkend hoe de groenblauwe dooradering er precies uit moet zien en welke groenblauwe elementen in de verschillende landschapstypen thuishoren. Eenzelfde soort verkenning is dit jaar ook gestart in de Lopikerwaard. Ook in de Eemvallei lopen gesprekken voor een dergelijk traject. Meer informatie mark.brunsveld@provincie-utrecht.nl

2. BERICHTEN UIT HET VELD

2.1 Kleine windmolens en landschapselementen

Uit onderzoek in Groningen blijkt dat vooral boerenerfvoegels en vleermuizen slachtoffer kunnen worden van aanvaringen met kleine windmolens. Daarom wordt nu onderzocht welke maatregelen helpen om dit te voorkómen.

Vleermuizen gebruiken landschapselementen als foerageer- en migratieroutes. Een kleine windmolen aan het eind van zo'n snelweg zou veel slachtoffers kunnen maken. Een oplossing kan zijn om de windmolen niet in het verlengde te plaatsen van een houtwal, bomenrij of een ander lijnvormig landschapselement of een brede sloot. Het is ook niet handig om windmolens te plaatsen op aanvliegroutes naar nesten en nestmogelijkheden. Plaats dus geen ooievaarpaal of nestkasten in de buurt van de windmolen. Let ook op invliegopeningen in schuren die vooral door zwaluwen worden gebruikt. Eind dit jaar verwachten we het eindrapport met advies over maatregelen om slachtoffers te voorkómen.

- [Onderzoek effecten kleine windmolens op vogels en vleermuizen krijgt vervolg - Provincie Groningen](#)
- https://cuatro.sim-cdn.nl/fryslan/uploads/jonge_poerink_et_al._2023._monitoring_aanvaringsslachtoffers_kleine_windmolens_2022_-_definitiefv4.pdf

2.2 Benieuwd of u kunt bijdragen aan de bescherming van de kamsalamander en grote modderkruiper?

Nieuwe onderzoeken laten zien dat het niet goed gaat met deze soorten in onze provincie. Gelukkig hebben we een goed overzicht van hun leefgebieden en weten we waar het nemen van maatregelen de grootste impact heeft. Beide soorten zijn gebaat bij kleine landschapselementen. De grote modderkruiper is dol op brede natuurvriendelijke oevers en voor de kamsalamander is het aanleggen van poelen essentieel voor de paai. Door dit gericht aan te leggen kunnen we het leefgebied voor deze soorten vergroten en verbinden.

Wilt u weten of de kamsalamander of grote modderkruiper ook in uw gebied voorkomen en wilt u gericht stappen nemen om hen te ondersteunen? Neem contact op met cornel.van.der.kooij@provincie-utrecht.nl of koen.smid@provincie-utrecht.nl

Grote modderkruiper

Kamsalamander

2.3 Excursie Veenweidegebied Kennisnetwerk Kleine Landschapselementen op 28 november
Het Kennisnetwerk Kleine Landschapselementen van Natuur- en Milieufederatie Utrecht en Landschap Erfgoed Utrecht zet zich in voor het behoud en herstel van het unieke Utrechtse landschap. Drie keer per jaar organiseren zij een excursie naar een van de landschapstypen in de provincie Utrecht. Op donderdag 28 november is het de beurt aan het veenweidegebied. Tijdens deze middag in Hekedorp leer je meer over welke landschapselementen hier te vinden zijn, en hoe deze passen in de ontwikkelingen in het gebied.

Centraal staat de vraag: hoe geven we een kwalitatieve impuls aan de landschapselementen in het Utrechtse veenweidegebied? Leer hoe aanpassingen in het beheer, zoals schonen en onderhoud van sloten, kunnen bijdragen aan de biodiversiteit en toekomstbestendigheid van het gebied. Meld je nu aan via de [LINK](#)

Meer informatie: [Excursie: Hoe geven we een kwalitatieve impuls aan de landschapselementen in het Utrechtse Veenweidegebied? | voor agrariërs, ambtenaren, grondeigenaren en geïnteresseerden - Natuur en Milieufederatie Utrecht](#)

HANDIGE LINKS

NIEUW

- Nieuwsbericht ondertekening SOK Platform Groenblauwe Dooradering [Samenwerken aan een mooier landschap in provincie Utrecht | provincie Utrecht](#)
- Subsidieregeling aanleg agroforestry [Aanleg agroforestry \(AVP\) | provincie Utrecht](#)
- Maatregelpakketten UPLG (onder 'Meer informatie' de links naar de aanmeldformulieren) [Maatregelpakketten Utrechts Programma Landelijk Gebied | provincie Utrecht](#)

AL LANGER BESTAAND

- Groenblauwe dooradering nader gedefinieerd
[svbd-handreiking-definities-landschapselementen.pdf \(samenvoerbiodiversiteit.nl\)](#)
- Landschapsviewer
<https://experience.arcgis.com/experience/8897171ba2534921a4365a089865950c>
- Landschapswijzer
<https://www.landschaperfgoedutrecht.nl/media/5478/de-interactieve-landschapswijzer.pdf>
- Brochure OBN Ecologie en beheer van de droge dooradering
[obn-droge-dooradering-def2.pdf \(natuurstudie.nl\)](#)
- Subsidieregeling waardevermindering
 - Website: [Provincie Utrecht komt grondeigenaren tegemoet bij aanleg kleine landschapselementen | provincie Utrecht \(provincie-utrecht.nl\)](#)
 - LinkedIn: <https://www.linkedin.com/feed/update/urn:li:activity:7203289387604832256>
 - Facebook: [\(3\) 🌿 Ontvang subsidie voor aanleg kleine... - Provincie Utrecht | Facebook](#)
- Werken aan MooiNL
[Werken aan MooiNL: 8 handreikingen op gebiedsniveau - MooiNL \(mooinederland.nu\)](#)
[Overgangsgebieden in transitie: naar iconische cultuurlandschappen - MooiNL \(mooinederland.nu\)](#)
- Contactpersoon agroforestry netwerk utrecht: Bram Wendel, bram@boeren-bos.nl
- Kennisnetwerk kleine landschapselementen
<https://www.landschaperfgoedutrecht.nl/landschap/kleine-landschapselementen/kennisnetwerk-kleine-landschapselementen/>

AGENDA

28 november 2024	Excursie NMU landschapselementen Veenweidegebied	Excursie: Hoe geven we een kwalitatieve impuls aan de landschapselementen in het Utrechtse Veenweidegebied? voor agrariërs, ambtenaren, grondeigenaren en geïnteresseerden - Natuur en Milieufederatie Utrecht
13 januari 2025	Online bijeenkomst Platform GBDA	Link Teamsvergadering
22 mei 2025	Bijeenkomst Platform GBDA (excursie)	
6 oktober 2025	Online bijeenkomst Platform GBDA	Link Teamsvergadering